

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1072/2020
09.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Иванчин, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., кога заступа пуномоћник Предраг Пантелић, адвокат из ..., ради раскида уговора и повраћаја купопродајне цене, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1844/17 од 05.02.2018. године, у седници већа одржаној дана 09.07.2020. године донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 1844/17 од 05.02.2018. године у ставу трећем, петом и седмом изреке.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 4576/12 од 05.02.2016. године, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио: раскид усменог уговора о купопродаји који је закључен између тужиоца и туженог дана 07.05.2005. године, чији је предмет купопродаје дијагностички уређај ...; да се обавезе тужени да тужиоцу исплати износ од 4.000 евра са каматом коју утврђује Европска централна банка почев од 07.05.2005. године до исплате, све у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате; као и да се обавезе тужени да тужиоцу надокнади све трошкове парничног поступка са законском затезном каматом почев од дана пресуђења до исплате.

Решењем Трећег основног суда у Београду П 4576/12 од 08.02.2016. године обавезан је тужилац да туженом плати трошкове парничног поступка у износу од 382.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 1844/17 од 05.02.2018. године, исправљеном решењем тог суда Гж 1844/17 од 03.09.2018. године, ставом првим изреке, укинута је пресуда Трећег основног суда у Београду П 4576/12 од 05.02.2016. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио раскид усменог уговора о купопродаји који је закључен између странака дана 07.05.2005. године, чији је предмет дијагностички уређај Ставом трећим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца па је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 4.000 евра са каматом по стопи Европске централне банке која тече почев од 07.05.2005. године до исплате, у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате. Ставом четвртим изреке, одбијен је као неоснован тужбени

захтев тужиоца да му тужени главни дуг са каматом (досуђени ставом трећим изреке) исплати у динарској противвредности по најповољнијем курсу НБС на дан исплате. Ставом петим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка плати износ од 242.064,00 динара. Ставом шестим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка. Ставом седмим изреке, преиначено је решење Трећег основног суда у Београду П 4576/12 од 08.02.2016. године тако што је одбијен као неоснован захтев туженог којим је тражио да се обавезе тужилац да му накнади трошкове поступка.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучује као о посебној ревизији (члан 404. ЗПП) ради уједначавања судске праксе.

Врховни касациони суд је оценио да у овом случају нема места испитивању правноснажне другостепене пресуде по изјављеној ревизији туженог као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. ЗПП, јер је дозвољена редовна ревизија на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, с обзиром да је другостепени суд преиначио првостепену пресуду у деловима који се ревизијом побијају и одлучио о захтевима странака.

Испитујући побијану пресуду на основу одредбе члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 87/18), Врховни касациони суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности а у ревизији туженог се не наводе конкретни разлози који би указивали на друге битне повреде поступка из члана 407. став 1 тачка 2 и 3 ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је као купац са туженим као продавцем закључио усмени уговор о купопродаји половног дијагностичког уређаја ..., који се користи за утврђивање кварова на возилима марке „...“, за купопродајну цену од 4.000 евра. Тужени је уређај набавио и испоручио га тужиоцу у његов ... у С обзиром да је тужилац био у иностранству, син тужиоца је пробао апарат на тај начин што га је прикључио на струју и у том тренутку апарат је радио, подигао се оперативни систем, па је по налогу тужиоца исплатио туженом износ од 4.000 евра. По доласку тужиоца из иностранства, када се у сервису појавило возило наведене марке, након прикључења на возило апарат је радио пола сата а затим се угасио. Тужилац је позвао туженог који му је предложио да однесе апарат у сервис, што је тужилац и учинио, али су у сервису одбили да га поправе јер се ради о оригиналу апарата који не постоји у слободној продаји. Након тога, 07.07.2005. године тужилац је апарат оставио код туженог по договору да га поправи или да му врати новац без уговорања рокова. Тужени је покушао да поправи апарат код СЗР „ВВ“, али није успео и издат му је рачун 30.09.2006. године у коме је констатовано да је на апарату оштећен мрежни систем услед струјног удара и да се због немогућности набавке резервних делова

апарат враћа у неисправном стању у каквом је и донесен у сервис. Након преузимања из сервиса, апарат је остао код туженог. Из налаза и мишљења вештака утврђено је да је узрок квара на спорном уређају неисправан модул за напајање, да се не искључује могућност других кварова на осталим склоповима, што би се могло проверити тек са исправним напајањем, да се на плочи централног напајања види да су мењани фет транзистори пре шест месеци и да се не може изјаснити да ли је апарат у моменту продаје био у исправном стању или не, као и да поправка уређаја кошта између 50 и 100 евра.

Наведено чињенично стање другостепени суд је утврдио након што је отворио расправу на основу члана 383. став 4 ЗПП и извео предложене доказе које је ценио у смислу члана 8. ЗПП.

Другостепени суд је закључио да је тужилац благовремено, по повратку из иностранства, чим се у његовом сервису појавило возило одговарајуће марке на које је покушао да примени купљени уређај, обавестио туженог о материјалном недостатку на ствари, да је у договору са туженим покушао да га поправи и предао га ради поправки, да тужени поправку није извршио нити је вратио апарат а задржао је износ купопродајне цене. По мишљењу другостепеног суда, без обзира што је тужилац купио половну ствар било је логично да она ради имајући у виду њену намену и сврху за коју је купљена, да је квар који је настао на апарату могао бити поправљен према налазу и мишљењу вештака али да то тужени није учинио нити је апарат вратио тужиоцу. Како је уговор раскинут изјавом воље тужиоца самим подношењем тужбе, тужени је дужан да врати износ примљене купопродајне цене.

По становишту Врховног касационог суда, другостепени суд је, супротно наводима ревизије, правилном оценом изведених доказа на расправи у смислу члана 8. ЗПП, правилно и потпуно утврдио чињенично стање и правилно применио материјално право из одредби члана 132. став 2. и 5 и 395. у вези чланова 478. став 1. и 2, 479. став 1 тачка 1 и 2, 482. став 1, 488, 490, 497. став 1. Закона о облигационим односима. Имајући у виду утврђене чињенице, другостепени суд је заузео правилно становиште према којем у конкретном случају постоји одговорност туженог за материјалне недостатке продате ствари. Наиме, одредбом члана 478. става 1 ЗОО прописано је да продавац одговара за материјалне недостатке ствари које је она имала у часу прелаза ризика на купца, без обзира на то да ли му је то било познати. Према томе, за одговорност продавца по том основу довољно је да је изјавио да ствар нема недостатке који су потом неусмњиво утврђени, при чему је ирелевантно да ли је и сам био у заблуди у погледу тих недостатака. У овом случају другостепени суд је правилно утврдио да је тужилац одмах када су се стекли услови за пуштање у рад предметног дијагностичког уређаја, с обзиром на специфичну намену за коју је купљен, приметио да уређај не ради и да је о томе благовремено обавестио туженог у роковима преодвиђеним чланом 482. ЗОО, који је преузео обавезу да апарат поправи и врати тужиоцу а то није учинио у дужем временском периоду нити је вратио купопродајну цену. Како се тужилац подношењем тужбе определио за раскид уговора (члан 488. став 1 тачка 3 ЗОО), дејство раскида уговора на основу члана 132. став 2 и 5 ЗОО овлашћује тужиоца да тражи враћање исплаћене купопродајне цене са затезном каматом од дана када је извршена исплата.

Врховни касациони суд је ценио наводе у ревизији туженог о погрешно утврђеном чињеничном стању и погрешној примени материјалног али је нашао да су неосновани и без утицаја на правилну и законито донету одлуку другостепеног суда. Кад купљена ствар има недостатке који се нису могли утврдити обичним прегледом, а купац је без одлагања након утврђивања недостатака, чим је то по редовном току ствари било могуће, обавестио продавца о тим недостациома, без значаја је околност да је син тужиоца приликом пријема купљеног апарата исти прикључио на струју и да се том приликом подигао оперативни систем јер тада није испробана његова исправност и функционалност у коришћењу прикључењем на одговарајуће возило, у коју сврху је купљен. Такође, из истих разлога се не могу уважити наводи ревизије да се радило о половној ствари, без гаранције, јер је и поред тога оправдано било очекивање тужиоца да купљени апарат буде исправан и у функцији, а околност да није издата гаранција не утиче на предње закључке суда, јер се у конкретном случају не ради о одговорности на основу издате гаранције за продату ствар.

На основу изложеног, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. ЗПП одлучио као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић